

Nr. 72

BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!

KALENDARZYK

12 N Grzegorza W.
15 P Krystyna P. M.
14 W Matyldy
15 S Klemensa
16 C Abrahama pust.
17 P + Józefa z Arym.
18 S Gabryela Arch.

REDAKCJA

w ŁODZI

Al, Kościuszki 41
TELEFON 28,

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Kwartalnie Mk. 990
Miesięcznie " 530.
za roznośnienie
50 mk. miesięcznie
Z przes. poczt.
Kwartalnie mk. 1.00
Miesięcznie " 400
poza Łodzią, egz. 16

w Ameryce

1/2 dolara miesięcznie
Konto Pocztow. Kasy
Oszczędności 60,59%.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, 13 marca 1922 roku

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada.

Konferencja państw bałtyckich

POCZĄTEK OBRAD.

WARSZAWA 12 (wl.) Dzisiaj rozpoczęła się konferencja ministrów spraw zagranicznych, Polski, Łotwy, Finlandji i Estonji, mająca na celu porozumienie się w wielu sprawach politycznych i gospodarczych, wspólnych wszystkim państwom, a które będą głównym przedmiotem obrad na konferencji geneńskiej.

Po pierwszym posiedzeniu plenarnem utworzone zostaną, jak już donosiliśmy, trzy komisje; polityczna, gospodarcza i ogólna. Wyniki narad komisji przedstawiane będą na stopnię ministrom biorącym udział w zjeździe. Ze strony polskiej przewodniczy obradom min. Skirmunt.

RZUT OKA W STECZ.

Polska nie pierwszy raz bierze udział w konferencji państw bałtyckich. Poprzednie narady nie dały wprawdzie żadnych wyników, gdyż program tych konferencji był zwykle bardzo niejasny.

Przypuszczać jednakże należy, że obecna konferencja da pomyślne rezultaty ponieważ chodzi o szereg ważnych spraw, leżących w interesie wszystkich państw bałtyckich.

W ostatniej konferencji państw bałtyckich w Rewlu Polska nie brała udziału, byli natomiast obecni przedstawiciele Litwy Kowieńskiej.

Na tej konferencji postanowiono właśnie, by w następnym zjeździe wzięła udział i Polska. Litwa nie otrzymała obecnie zaproszenia, pomimo tego jednak Łotwa, Estonia i Finlandja przyjęły je, coby dowodziło, że państwom tym zależy obecnie więcej na dobrych stosunkach z Polską, niż z Litwą Kowieńską.

CELE ZJAZDU.

Celem zjazdu jest omówienie spraw, które będą poruszane na konferencji geneńskiej oraz opracowanie wspólnej linii wytycznej polityki państw bałtyckich, zwłaszcza w stosunku do Rosji.

Zjazd ma za zadanie wyłączenie zbliżenie państw bałtyckich. Omawiany będzie układ wojskowy pomiędzy Polską i Finlandją oraz układem handlowym z Łotwą i Estonją, poruszona będzie również sprawa polskiej mniejszości na Łotwie.

Przypuszczać należy, że zjazd ten przyczyni się w znacznej mierze do utrwalenia pokoju we wschodniej Europie. (S.)

LITWA NIEZADOWOLONA.

Prasa kowieńska oburza się z powodu zjazdu państw bałtyckich z pominięciem jej. Niektóre dzienniki wyrażają się wprost, że Litwa ma teraz wolne ręce i powinna wejść w jak najściślejszą łączność z Niemcami.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Z Sejmu Wileńskiego.

(wp) W sobotę odbyło się posiedzenie komisji głównej sejmu wileńskiego.

T.K.R. przysłała odpowiedzi na 13 interpelacji. Najważniejsze z nich są: eksmisja dzierżawców, przetrzymywanie bezprawnie żołnierzy w wojsku, pomoc dla inwalidów, sprzedaż lasów prywatnych.

Komisja polsko-rosyjska.

(wp) Sobotnie posiedzenie Komisji handlowej polsko-rosyjskiej nie doszło do skutku z powodu nie stawienia się delegacji rosyjsko-ukraińskiej. Jako powód podała ona odmowa obchód Tarasa-Szewczeni. (S.)

Francja a tyfus w Polsce.

(wp) Senat francuski przyjął projekt ustawy w sprawie przeznaczenia 2 milj. 500 tys. franków na walkę z tyfusem w Europie Wschodniej, zwłaszcza w Polsce. (S.)

TELEGRAMY

—0—

INDJE PRZECIWKO LONDYNOWI.

LONDYN (wl.) Nieporozumienie między rządem angielskim, a rządem indyjskim zaostriżyło się. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że wice król Indji lord Reading w najbliższym czasie ustąpi. (S.)

TURCY CHCĄ DYKTOWAĆ.

KONSTANTYNOPOL. (12 3) Sysement bolszewików postępuje Turcja Issed-basza oświadczył, że dla egzystencji Turcji, Europa musi jej przyznać posiadanie Francji do rzeki Marycy z Adrianopolem, a greki winni opuścić Smyrne.

MŚCIWOŚĆ NIEMIECKA.

SOSNOWIEC 12 marca Zato, że ks. Mataj był przewodniczącym w komitecie polskim dla Górnego Śląska Niemcy mszcząc się dali do sypialni 9 strzałów, z których trzy trafiły w łóżko ks. Mataja nie przynosząc mu uszczerbku.

BOJÓWKA NIEMIECKA.

KATOWICE 12 marca Słazacy obliczają, że na Śląsku przyznanym Polsce znajduje się 30000 zorganizowanych Niemców, którzy posiadają kompletne uzbrojenie.

O Wschodnią Małopolskę

Ukraina sow., a Galicja Wschodnia.

Berlińska „Telegraphen Union” przynosi wiadomość z przewodniczącym Rady komisarzy ludowych, Rakowskim, który zapytany, czy Ukraina uznaje za definitywne polskie rządy we wschodniej części Małopolski, czy też trzyma się pierwotnych rokowań pokojowych, wedle których wschodnia część Małopolski miała pozostać poza Polską, odpowiedział:

„Nie mieliśmy dotychczas w sprawie wschodniej części Małopolski bez pośredniego porozumienia z Polską. Wszelako **traktat ryski**, który jest ważny również dla sowieckiej Ukrainy, **zobowiązuje nas do uznania wschodniej części Małopolski za terytorjum polskie**. Chcemy utrzymywać dobre stosunki ekonomiczne i polityczne z Polską i traktujemy sprawę wschodnio-galicyską na razie(!) jako obchodzącą tylko ludność galicyską. Pod rządami sowieckich Galicja nigdy nie była połączona z Ukrainą. Przejście sprawy granicy z Czechosłowacją nie może

my już dzisiaj traktować wyłącznie z punktu korzyści gospodarczej. Zresztą traktat polsko-czeski zapewnia czeskiemu handlowi tranzytowemu wystarczające ulgi, tak, że potrzeba wspólnej granicy między nami a Czechosłowacją nie będzie aktualna wtedy, gdy, jak tego spodziewamy się, dojdziemy z Polską do analogicznych umów gospodarczych, które ułatwią tranzyt także z naszej strony. (2)

Głos austrijski o wschodniej Małopolsce,

„Neue Freie Presse” zamieszcza artykuł o wschodniej Galicji w którym pisze: Od XIV wieku stanowiła Galicja wschodnia integralną część Polski. Polska nie może pod żadnym warunkiem zrezygnować z kraju, który posiada liczną ludność polską i który był bronił przez najlepszych synów Polski przeciwko atakom nieprzyjacielskim, ostatnio w r. 1920 przeciwko bolszewikom. (2)

Białe towary

jak miedopolam, pościelowe, ręczniki, prześcieradła, obrusy, fartuszkowe, kreton, mekal, damska i męska bielizna po tanich cenach w wielkim wyborze znajduje się u firmy

Szmachel i Rozner, Łódź, Piotrkowska 160
569D

W obawie starć.

STANISŁAWÓW. 12 marca. Bolszewicy zaczynają w ostatnich czasach gromadzić wojska wzdłuż Dniestru. Wydano już rozporządzenia co do zakwaterowania większej ilości wojsk czerwonych. Przygotowania te są czynione w oczekiwaniu jakiejś kombinowanej akcji ukraińsko-wranglowskiej ze strony Besarabji. Sowiety otrzymały podobno wiadomości, że Petlura wszedł w porozumienie z resztkami wojsk Denikina i Wrangla, które znajdują się w Bułgarii, Serbji i częściowo na Słowaczczyźnie i ma narażać wpaść do Ukrainy ze strony Besarabji. Równocześnie ma wybuchnąć powstanie na tyłach wojsk sowieckich. Bolszewicy są przekonani o prawdziwości tych wiadomości, wobec czego czynią energiczne przygotowania.

Ciężkie zarzuty.

"Czas" zamieścił artykuł pod tytułem „Minister Sprawiedliwości“, w którym podał dwa wypadki krzywdzących rzeczywiście nadużyć. W pierwszym wypadku p. Minister Sprawiedliwości Sobolewski, chcąc iść na rękę Piastowcom a w szczególności p. Kiernikowi wezwał do siebie do Warszawy Prezesa Krakowskiego Sądu Apelacyjnego i polecił mu utworzyć dla sporu z p. Kiernikiem specjalny Trybunał, a w drugim wypadku mimo prawomocnego wyroku na jednego z agitatorów piastowców, niejakiego Głabńskiego Ministerstwo Sprawiedliwości poleciło telegraficznie wstrzymać wykonanie wyroku „ponieważ prawdopodobnie wpłynie prośba o ulaskawienie“. NatURALNIE żądaniu Ministerstwa stało się zadość, a funkcjonariusz policyjny Stefan Sudor, który wykrył niezgodną z prawem działalność Głabńskiego został przeniesiony. (7)

Rada przemysłowo-handlowa

W Ministerstwie Przemysłu i Handlu toczyły się obrady Rady Przemysłowo-Handlowej pod przewodnictwem kierownika Ministerstwa i Handlu p. Strassburgera przy udziale przedstawicieli wszystkich sfer gospodarczych, między innymi są obecni b. ministrowie pp. Broniewski, Chrzanowski i Hacia.

W sposób nader treściwy ujął p. Strassburger sprawozdanie z działalności Ministerstwa Przemysłu i Handlu za ostatnie półrocze, poruszył przede wszystkim sprawę umów handlowych z państwami zachodnimi, z Rumunią i Czechosłowacją, podkreślił znaczenie niedawno podpisanej umowy polsko-francuskiej i zaznaczył, iż niektóre ujemne strony tej umowy rekompensują się korzyściami, jakie z niej odnosimy.

Rząd prowadzi obecnie rokowania z Anglią, Austrią i Szwajcarią, wreszcie Rosją i Ukrainą. Do tych ostatnich Ministerstwo przywiązuje wielką wagę ze względu na olbrzymi rynek, jaki przedstawia dla nas Rosja.

Dalej poruszona została sprawa utworzenia polskiego Instytutu Handlowo-Zagranicznego w celu należytej informacji sfer handlowych. Ma to być organizacja społeczna, któraby miała prawo bezpośredniego komunikowania się z naszymi placówkami zagranicznymi.

Ministerstwo dąży obecnie do systemu wolnościowego w handlu, utrzymując jedynie reglamentację dla środków spożywczych. P. Minister zwrócił uwagę na uregulowanie sprawy tranzytu, omówił obszernie sprawę polityki wewnętrznej, która dąży do obniżenia cen artykułów pierwszej potrzeby i która z znaczną przyczyniła się do zażegnania kryzysu.

Wreszcie zobrazował p. Strassburger stan

gospodarczy Polski 1920 r. 1921 w porównaniu z rokiem 1913.

Wobec tego, że zamianowany został dziś nowy Minister, Rada Przemysłowo-Handlowa w osobach prezesów pp. Popowskiego i Kiślńskiego wyraziła p. Strassburgerowi wyrazy uznania za dotychczasową bardzo owocną działalność.

Następny punkt porządku dziennego obrad, które zapewne potrwać i przez dzień jutrzejszy, obejmuje sprawozdanie z działalności Komitetu celnego.

KRONIKA

— Oby nie skończyło się na rozporządzeniach.

(p) Wojewódzka komisja do badania cen i zysków na posiedzeniu, odbytym dnia 10 marca 1922 r. pod przewodnictwem p. wice-wojewody dr. Garapicha po przeprowadzeniu dyskusji nad cenami artykułów powszedniego użytku, wytyczonymi ostatnio przez powiatowe komisje oraz okr. komisję do badań cen i zysków w Łodzi, stwierdziła, iż obecna drożyzna spowodowana jest przede wszystkim nadmiernymi zyskami, osiąganymi przez pośredników, którzy stają się przyczyną, iż artykuły te drożeją niepomiarnie zanim dostaną się od producenta do konsumenta.

Celem zapobieżenia spekulacji artykułami pierwszej potrzeby ewent. ograniczenia do minimum zysków pośredników, wezwała komisję miejską i komisję powiatową by przy wytyczaniu cen brały pod uwagę jedynie rzeczywiste koszty produkcji oraz zysk sprzedającego, odpowiadający uczciwym zasadom kupieckim.

Kierując się temi zasadami, przeprowadziła komisja wojewódzka w uchwałach komisji powiatowej i komisji łódzkiej rozmaite zmiany, redukujące znacznie ceny wytyczone ostatnio przez tę komisję.

Nadto postanowiła komisja zwrócić się do rządu o wydanie zakazu przemiatu zboża na mąkę wyższych gatunków celem oszczędzenia zboża. W związku z mającym wejść w życie obniżeniem względnie zniesieniem ceł na rozmaite artykuły żywnościowe i z obawy, by artykuły, sprowadzone wedle niższych stawek nie stały się przedmiotem spekulacji, któraby wspomniane ułatwienie uczyniła iluzorycznym, postanowiła komisja wojewódzka polecić okręgowemu urzędowi walki z lichwą w Łodzi, by do artykułów, importowanych z zagranicy stosował ściśle dotyczące rozporządzenia min. aprowizacji z dnia 13 czerwca 1919 r. Wedle tego rozporządzenia każdy importer towarów zagranicznych jest obowiązany bezwzględnie po naświeteniu transportu zgłosić go w okręgowym urzędzie walki z lichwą, gdzie po przedstawieniu ścisłej kalkulacji opartej na dowodach, otrzyma cennik, zatwierdzony przez okręgową komisję do badania cen i zysków.

Wreszcie wystosowała komisja telegram gratulacyjny do nowomianowanego ministra spraw wewnętrznych p. Antoniego Kamińskiego, dotychczasowego przewodniczącego wojewódzkiej komisji do badania cen i zysków. (3)

— Prolongata likwidacji wyszynków.

(p) Wobec uchwalenia przez sejm w dniu 27 b. r. noweli odraczającej do 1 stycznia 1923 r. likwidację zredukowanych miejsc sprzedaży trunków, ministerstwo skarbu poleciło izbie udzielać odnośnym przedsiębiorstwom dalszej prolongaty dla ich likwidacji do 31 grudnia 1922 r. zgodnie z postanowieniem noweli i pod warunkiem wykupienia patentów na cały rok 1923 z wyjątkiem zakładów, zamkniętych za nadużycie, pociągające za sobą utratę koncesji. (3)

— Danina.

Biuro prasowe ministerjum skarbu podaje do wiadomości:

Do ministerjum skarbu wptywa jeszcze bardzo dużo próśb tak jednostek zbiorowych

(związków i zrzeszeń zawodowych, rad gminnych, wsi, delegacji itp.), jako też poszczególnych osób, o ulgi w nadzwyczajnej daninie państwowej, a to bądź o całkowite, lub częściowe zwolnienie od daniny, bądź też o odroczenie, lub rozłożenie jej na raty. Ponieważ termin składania tych próśb upłynął d. 6 marca rb., ministerjum skarbu zaś nie jest władne termin ten przedłużyć, zresztą dla braku podstaw prawnych bezpośrednio ulg udzielać nie może, przeto podaje się do publicznej wiadomości, że próśby, wniesione po dniu 6 marca 1922 r. nie będą już mogły być skierowane do właściwych instancji orzekających.

— Czy można jednak składać podania wcześniej, niż płatnik dowiedział się ile płacić jest obowiązany, to jest przed wykazaniem w księgach, tymczasem u nas w Łodzi wystawiono te księgi dopiero w sobotę, dnia 11 marca, a więc w pięć dni po upływie czasu reklamacyjnego. (8)

— Zebranie związku zaw. spożywców.

(p) Wczoraj pod przewodnictwem p. Załeskiego odbyło się zebranie zw. zaw. spożywców. P. Komorowski referował sprawę nie przestrzegania przepisów ustaw o pracy nocnej. Mówca wskazywał na fakt łamania tych przepisów przez właścicieli piekarni. Referent podkreślał, że szczególnie pracownicy żydowscy nie przestrzegają przepisów.

P. Rapalski stwierdza, że kwestja pracy nocnej jest jednakowo aktualną obecnie we wszystkich krajach. Żydowscy pracownicy stawiają konkurencję swym kolegom, gdyż właściciele piekarni widząc, iż piekarnie zatrudniające robotników żydowskich, posiadają rano świeże pieczywo, wstępują w ich ślady i przekraczają przepisy ustawy.

Przedstawiciel związku zaw. żydowskiego stwierdza, że żydowscy pracownicy solidarnie występują również przeciw tym, którzy nie przestrzegają przepisów o pracy nocnej.

Po dyskusji zostaje przyjęty wniosek, by zwrócić się do zarządu centralnego w Warszawie, celem zwołania ogólnokrajowej konferencji w sprawie zniesienia nocnej pracy w piekarniach.

Następnie omawiano sprawę podwyżki. W sprawie tej zwołana już raz konferencja u inspektora pracy, nie doszła do skutku z powodu nie stawienia się przedstawicieli piekarni. Następna konferencja została wyznaczona przez inspektora pracy na jeden z najbliższych dni.

W związku z powyższym postanowiono decyzję w sprawie podwyżki uzależnić od wyników przyszłej konferencji. (8)

KOMUNIKATY

— Z „Kola Polek“.

Dnia 14-ego bm. o godz. 6-ej pp. odbędzie się miesięczne zgromadzenie członków „Kola“ poprzedza ono zjazd Kola Polek w Warszawie zatem udział wszystkich członków jest niezbędny. 765-8

Z ostatniej chwili

IRLANDJA.

DUBLIN 12 marca Irlandczycy przyjmują udział w konferencji Genueskiej.

ZABURZENIA.

KAPSTADT. 11 marca W Johannesburgu wynikły zaburzenia w kopalni Koraspan, które doprowadziły do starć robotników z policją. Są ranni i zabici. Robotnicy zabili 7 robotników, dyrektora i kilku policjantów.

GŁÓD.

HOLSINGFORS. 12 marca Z powodu głodu wybuchły zaburzenia w Petersburgu, Tule i Charkowie.

Obrazki z Judeo Polonji

„Niepoprawni“

Mroczone wnętrze żydowskiego sklepu. Młoda panią, polka, kupuje koronki. Kupiec stoi na drabince, zajęty wydobywaniem pudełek z „towarem“

— Ny, niech panią weźmie ten koronek... dobry gatunek, prosto z Brukseli.

— Ale to za grube — odpowiada kupująca.

— Ny, co znaczy za grube? jak sze jemu troche wypierze, to un zrobi sze czenki.

Znalazł nareszcie jakaś odpowiednią koronkę.

— A może panią weźmie tych guzików? aj, aj, jakie one mocne... jak żelazo!

— Nie, nie potrzebuję guzików.

— Ny, co znaczy nie potrzebuję? un sze zawsze może przydawacz, jak sze co oberwie! Niech panią zobaczy, a potem powie: niepotrzebuję!

Do sklepu wtacza się otyła żydówka, ubrana podług ostatniej paryskiej mody, z indywidualną przymieszką nadjordańskich tradycji.

— A giten tag — pozdrawia melodyjnym głosem, poczem zbliża się do stołu i poczyną przewracać delikatnymi, „od śledzia i innej ryby“ paluszkami w przygotowanych do zapakowania koronkach.

— To już kupione — odzywa się paniąka.

— Nu, co znaczy kupione? Czy to nie faki towar jak kaźden?

— Niech zakonny daje te guziki, bo nie mam czasu — zwraca się paniąka do kupca, chcąc prędzej odejść od natrętnego towarzystwa.

— Nu, co to jest zakonny, wybucha obrzaniem córa Wschodu, — przepraszam, chciałem powiedzieć Paryża, — czy pan sze nazywa Zakonny?

Następuje ostra wymiana słów, w której biedny język lechicki z trudem tylko rywalizuje z kaskadą melodyjnych dźwięków, wyrzucanych z uniesieniem przez damę. Nie wiem, jak się skończyła ta „rozmowa“, mogę jednak śmiało przypuszczać, że i drobne to zdarzenie nie minie bez echa w prasie „europejskiej“, która roztrąbi całemu „światu“, że polacy są niepoprawni, gdyż nie pozwalają wybranemu narodowi na znęcanie się nad „gojami“. Czyż można tak postępować z naszą mniejszością, która przecież „pozwała“ nam na tyle swobód, zostawiła nam kościoły i cmentarze, dając tem oczywisty dowód, że nie jest zachłanna, za jaką ją okrzyczano? Nie róbcie więc tego już nigdy polki, a przyjdzie wam to bez trudu, gdy... nie pójdziecie więcej do żydowskiego sklepu.

S. B.

Z kraju.

WYPADEK W TEATRZE.

W teatrze „Wodewil“ w Warszawie w czasie przedstawienia (podczas 2-go aktu) oberwał się ze stroju gzyms 4-metrowej dłu gości. Spadające odłamki, z których niektóre były kilkucalowej grubości zraniły 7 osób, z nich 2 nieco ciężiej, zanim jednak przybyło Pogotowie Ratunkowe, wszyscy ranni rozjechali się już do domów.

Ten wynik katastrofy można nazwać bardzo szczęśliwym, siła bowiem spadających odłamków była tak wielka, że w jednym z foteli zlamana zupełnie siedzenie.

Pantka, która oczywiście wybuchła wśród publiczności, trwała bardzo krótko, dzięki przytomności umysłu artystów, a w szczególności p. Kaweckiej, która zaraz poczęła śpiewać w dalszym ciągu, tak, że przedstawienie już w spokoju dobiegło końca. (5)

BURMISTRZ HUTY KRÓLEWSKIEJ.

Drugim burmistrzem m. Królewskiej Huty został wybrany na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej Polak p. Dąbek, b. redaktor „Katolika“ w Bytomiu i b. poseł do parlamentu niemieckiego, a obecnie burmistrz m. Leszna. Otrzymał on 84 głosy. W łonie frakcji polskiej nie było jednomyślności co do kandydata polskiego. P. Dąbek zawdzięcza swój wybór przedewszystkiem centrowcom. (5)

ARESZTOWANIA W TORUNIU

Toruńska policja śledcza aresztowała nie dawno przebywającego tam już od dłuższego czasu niejakiego hrabiego Felstera, któremu udowodniono, iż w różnych miejscowościach naszego kraju, a nawet w samym Toruniu po dawał coraz to inny swój zawód. Istnieją poważne przypuszczenia, że Felster był szpiegiem niemieckim.

Obócz tego policja aresztowała niejakiego Witolda Nieszkowskiego, artystę malarza, podejrzanego o szereg nadużyć i uciekiniera z więzienia (7)

POJMANY HERSZT BANDY

Donieśliśmy przed paru tygodniami, że w Szczakowie dokonano śmiałego napadu bandyckiego na kasjera fabrycznego, który wioził na wypłatę dla fabryki 16,000,000 marek.

Cała ta suma zamknięta w walizce, stała się łupem bandytów.

O bandytach dotąd nic nie było słyhać, aż w reszcie przed paru dniami udało się organom policyjnym ująć herszta bandy, która, jak wynika ze śledztwa, miała dokonać napadu na kasę fabryczną w Szczakowie.

Bandytę owego, nazwiskiem Chroni, ujęto w Będzinie, a to w następujący sposób: Opryszek ów utrzymywał od dłuższego czasu stosunek z żoną jednego z tamtejszych urzędników

administracyjnych. Bezpośrednio po dokonaniu rabunku, bandyci w liczbie trzech przyjechali do Będzina, gdzie właśnie w domu owego urzędnika nastąpił podział łupu (16 milionów marek). Chcąc zmylić ślady, wyjeżdżali oni bardzo często do Warszawy, gdzie dokonywali nawet licznych transakcji kradzionymi pieniędzmi.

Tymczasem między urzędnikiem, a jego żoną, utrzymująca stosunek z bandyta, przyszło przed kilku dniami do gwałtownej sceny, na tle pożycia małżeńskiego, w następstwie czego zdradzony mąż, widząc, że małżonka zamierza go w dalszym ciągu zdradzać, a nawet niebawem opuścić, powiadomił o wszystkim policję. Ponieważ jednakże bandyta przebywał wówczas ze swą kochanką w Warszawie, aresztowanie odwlokło się kilka dni, dla pewności zaś powiadomiono telefonicznie policję warszawską.

Zdradzony mąż, bojąc się, by rywal i jego małżonka nie umknęli za granicę, pojechał tak że za nimi do Warszawy i po kilku dniach t. j. w sobotę sprowadził ich razem do Będzina.

Tutaj, na dworcu, oryginalną trójkę oczekiwali już policjanci, która przybyłych odprowadziła do komisariatu policyjnego, poczem po przesłuchaniu osadziła w więzieniu.

Dwóch pozostałych bandytów, czując grożące im niebezpieczeństwo, umknęło na Ukrainę, dokąd też natychmiast wysłała krakowska okręgowa komenda kilku wywiadowców.

Przy aresztowanym Chronlu i jego kochance znaleziono walizkę, w której się znajdowało jeszcze pięć milionów marek.

Z dotychczasowych zeznań wynika, że bandyci za część skradzionej sumy zakupili sporą ilość obcych walut. (9)

POJMANI BANDYCI.

Piszę nam ze Lwowa: Jeszcze w grudniu zeszłego roku w Kornatach koło Gniezna zamordowano w czasie napadu na dwór obywatela Van de Loo i jego córkę. Bandyci prócz kosztowności zabrali jego piercy, a także poranionego syna Henryka Van de Loo. Dochodzenia, prowadzone przez policję w Gnieźnie wykazały, że sprawcami mordu są Władysław Szczapański i niejakie Pietruszka, którzy przebywali we Lwowie i pod nazwiskiem Henryka Van de Loo otrzymują listy w urzędzie pocztowym poste-restante. Policja wczoraj obu ich tam aresztowała w chwili, gdy przyszedł po listy. Obaj oni przyznali się do morderstwa. W hotelu, w którym mieszkali, znaleziono dokumenty: fałszywe papiery, recepty i listy miłosne od panią z Warszawy i prowincji. Obaj oni grasowali we Lwowie, Drohobyczu i Borystawie, gdzie pod szywką się pod nazwiska Van de Loo i niejakiego Colin, wyludzali różne kwoty, przedstawiając się za zdemobilizowanych Górnolazaków, szukających pracy. (3)

AMATOR GŁODOWKI

Przebywający od paru tygodni na Pawlaku poseł Dąbał rozpoczął głodówkę. Jest to już drugi z rzędu tego rodzaju objaw u p. Dąbala. Pierwszy raz głodował on 12 dni, po pewnej zaś przerwie rozpoczął swój „protest“, powtórnie i trwa w nim znów od dni 9-ciu. (6)

MONTYER

obeznany grantownie z traktorami i maszynami rolniczymi potrzebny do **Syndykatu Rolniczego w Łodzi** ul. Kilińskiego № 50, 728d

Skrzynie

od wódek w większych ilościach natychmiast do sprzedania w Łodzi, Południowa 28, Hurtownia polska Franciszek Gluła i S-ka. 743D2

Dr. med. P. BRAUN

Południowa 23,
Spec. chorób wenerycznych i skórnych i moczopłciowych Przyjm.
10-1 i 5-8. Ranie 4-5
617-B-12

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia (utra, garderobę i sprzęt domowe. WAJCMAN
Dzielnia 19 (256D1

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych.
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9-2 i od 6-8.
Panie od 5-6. 712K4

KUPUJĘ

brylanty, złoto, srebro, perły, diamenty, stare zęby, garderobę, placę ceny najwyższe. Konstantynowska № 7. prawa oficyna 1-sze piętro Z. MILICH (274d

Zagubione dokumenty

Małgorzata Michalska zagubiła paszport polski wydany w m. Chmielnik. 1859-3

Maria Ulrichsowa zagubiła paszport polski wydany w Łodzi 1728-2

4 | III w pociągu 327 skradziono osobisty dowód żonie Z. R. Glikówek Nowakowskiej Emilji wydany przez I K 2 Łódź 1845-3

Stefan Juszcak z agubil kartę powołania wyda na w Łasku 1764-2

Stefan Przybylak Ludwika 4^g zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 1823-3

Czerwiński Franciszek Gdańska 87 zagubił dowód osobisty wyd w Toruniu 1822-3

Jan Bogdziewicz zagubił legitymację wolnej jazdy Nowo Targowa 11 1758-2

Stasiak Marjanna zagubiła paszport niemiecki wydany Łęczycy 1768-2

Teatr Scala

Częstochowa 18.

Od środy 22 marca r. b. tylko 7 gość. występów ARTYSTÓW SCEN KRAKÓWSKICH.

W środę 22 i czwartek 23 b.m. o g. 8.30 w. **KOBIETA KTORA ZABIŁA** (The woman, who killed the man) Sztuka w 7 obrazach Sidney'a Garricka. W piątek 24 i sobotę 25 b. m. o godz. 8.30 wieczorem **PŁOMIEN** Sztuka w 3 akt. Hansa Müllera. W niedzielę 26 b. m. o godz. 8.30 wiecz. **MORPHIUM** sztuka w 5-ach aktach L. Herzera. W sobotę 25 b.m. o g. 8.30 pp. **Kobieta która zabiła**. W niedzielę 26 b. m. o g. 8.30 po poł. **PŁOMIEN**, Bilety do nabycia w cukierni W-go Komara róg Piotrkowskiej i Benedykta od 11-2 i od 4-9 w. a w dniu przedstawień w kasie teatru przez cały dzień. 775d

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

- A/A/A** Kupuję meble dywany futra garderobę bieliznę maszyny do szycia placę najwyższe ceny Łaznik Benedykta 28 m 13 parter 1555-18
- A-A-A** Kupuję meble dywany futra garderobę futra maszyny do szycia placę najlepiej Wajnarach Benedykta 19. 1598-15
- A** Łóżka materace szafy bielizniarkę stół krzesła otomany nocne szafki Sprzedam tanio Sienkiewicza 59 oficyjna II piętro 1687-5
- A** Kredens dębowy z lustrem gabinet ciemno dębowy, stół krzesła, łóżka, materace, szafy, bielizniarkę, tremo, kredens kuchenny sprzedam tanio Sienkiewicza 59 m. 21 Oficyjna drugie wejście-pierwsze piętro 1801-6
- A** Meble łóżka, szafy, kredens stół, krzesła, tremo, otomany, bielizniarkę, umywalnię, biurko, wieszak, róg jeleni wyprzedam tanio byle zaraz Piotrkowska 225-5 front. -5
- A** Meble własnego wyrobu szafy, łóżka, krzesła sprzedaje najtaniej Kaczorowski Piotrkowska 35 w podwórzu. 1794-10
- S** sklep spożywczy z jednym pokojem od zaraz do sprzedania Lubelska 12 1632-5
- D** om murowany niewykończony pod dachem parter i 2 piętra (60 24) zdany na fabrykę do oddania 10 minut od przyjazdu tramwajowego za planem st. Łódź Kalisz Bliższe szczegóły ul. Przejazd 46 m 41 1817-5
- D** om parterowy wraz z oficynią i ogrodem o 40 drzewach owocowych oraz lokalem 5 pokojowym w śródmieściu Oferty pod zaraz w Rozwoju Pośrednicy wykluczeni 1810-4
- S**przedam urządzenie sklepowe Targowa 15 m 4 1811-3
- S**klep rzeźniczy z mieszkaniem z powodu zmiany interesu do sprzedania Oferty w Rozwoju sub Interes 1746-5
- S**przedam dom drewniany w Łasku w centrum miasta i około trzech morgów ziemi pszennej cena 5 miliony 500 tys młk wiadomość stacja kolejowa Zdąńska-Wola Adam Grygielowski 1748-3
- R**ower sprzedam tanio Piotrkowska 178 Krzemieński 1635-3
- K**upuję złoto srebro wszelką biżuterję garderobę używaną itp. Ratkowska sklep komisowy Główna 33 1525-11
- S**klep spożywczy dobrze prosperujący duży z mieszkaniem elektrycznym oświetleniem tanio do sprzedania Warunek kupującego zarazem - odstąpienia mi mieszkania Oferty pod A w Rozwoju 1721-3

- P**sy młode szpice i lustro sprzedam Kilińskiego 83 młeczarnia 1716-2
- D**om o szesnastu mieszkaniach do sprzedania oraz tamże ma gueto „Bosena“ cztero cylindrowe w zupełności dobrym stanie ul. Wiznera 35 wiadomość w sklepie. 1776-5
- R**ower w dobrym stanie sprzedam Sikawska 9 9 1769-3
- FLOWER** kupię oferty z ceną w Rozwoju pod Flower -5
- Z** powodu wyjazdu są do sprzedania maszyny pończosznicze jedna sankowa i dwie okrągłe placę Wojciechowskiego Stoki ul. Majowa 7 Switoński 1779-3
- D**om murowany składający się z 5 mieszkań na Balatach z wolnym lokalem do sprzedania Dowiedzieć się można Nawrot 44 piekarnia między 4-7 1770-5
- P**lac do sprzedania w Łodzi Wiadomość u właściciela Kilińskiego 244 m 47 Pośrednictwo sowiec wynagrodzone 1772-3
- B**eczki kapusty kiszonej sprzedam Pańska 60 m 11 1775-2
- S**przedam trzy warsztaty tkackie ręczne z giszserami razem albo pojedynczo cena przystępna Aleksandrów pod Łodzią ul. Kościelna dom własny 1780-3
- S**przedam dwie towarowe bryki dwie bryczki resorkę małą dwie dorożki furgon piekarski kryty dwie rowłagi duża i mała wóz kolejowy lekki ul. Kiełbacha 24 (Balaty) u gospodarza 1779-2
- W**aga dziesiętna do sprzedania zupełnie nowa Profesoska 5 1777-6
- S**klep spożywczy przy Rzgowskiej wraz z mieszkaniem pokój z kuchnią z powodu wyjazdu sprzedam wiadomość Górny Rynek ul. Lubelska 8 m. 19 I piętro. 1837-2
- P**ół domu do sprzedania okolicą Balut przy Brzezińskiej wiadomość Piotrkowska 234-51 Górny Rynek. 1830-3
- U**rządzenie sklepowe sprzedam Słowiańska 18 Borkowski. 1848-6
- S**ą do sprzedania po tanich cenach rzeczy jak to kapy, bordo gładkie, chodniki, palto męskie i dużo mniejszych rzeczy Prędzalniana mieszkania 14 II piętro. 1855-3
- S**klepy w różnych cenach rower z wolnym kołem także przyjmuje do sprzedaży ruchomości i nieruchomości Piotrkowska 234-51 Górny Rynek. 1848-3
- D**la sklepów i sklepików większą ilość soli i gatunku sprzedamy po cenach hurtowych Stowarzyszenie spożywcze „Postaw“ ul. Przejazd 34. 1850-2
- R**ewolwer Velodog bezkarkowy sprzedam Wólczajska 91 m. 15. 1841-4

- Z**iemie 61 morg bez budynków do sprzedania 2,00 000 i 9 morg ze sprzętami ziemia pszenna z budynkami 2 miliony Piotrkowska 234-51 Górny Rynek. 1844-3
- D**omy 5 piętrowe po 5 milionów i różne Wille Piotrkowska 234-51 Górny Rynek. 1845-3
- S**klep spożywczy z dużym pokojem kuchnią do sprzedania Radwańska 43. 1842-3
- S**przedam otomanę pluszową bordo Benedykta 46 w pralni. 1828-2
- O**tomany, lustro, stół rozsuwany, 6 krzesel i szafę sprzedam Krucza 4 m. 18. 1834-2
- D**o sprzedania dobrze prosperująca perfumeria Konstynowska 10 „Violetta“ 1765-2
- D**e sprzedania wózek dziecienny Zachodnia 32-26 1765-2
- K**redens poł jesion duży dla restauracji lub sklepu sprzedam Hajzlera 7. 1795-3
- Różne:**
- A A** Towary drożęją Radzę maite resztki na damskie i męskie ubiory białe towary firanki kajtaniej Kilińskiego 40 front 2 p. m. 10. co n. -4
- A** kuszerka M Nowakowska Dzielna 34 przyjmuje od 9-1 i 5-7 1392-6
- A** kuszerka masażystka A Trenkler 6 Sierpnia 18 m 20 1785-50
- A** kuszerka Pipikowa Piotrkowska 152 m. 14 przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych. 1854-11
- P**racownia obuwia Adama Wala Rzgowska 15 poleca obuwy męskie, damskie przyjmuje obstalunki ceny przystępne. 1330-5
- M**łoda wdówka również panienka poszukują u chrześcijańskich państwa jakiegokolwiek zajęcia domowego Oferty do Rozwoju pod J S 1726-4
- P**otrzebna zdolna panna do szycia od zaraz ul. Wschodnia 44 m 12 1657-2
- S**kradziono Janowi Stojskiemu 3 weksle wystawiony przez Troun Goldni na 40,000 młk Szyja Berliner 40,000 młk i bianco na 100,000 młk wystawiony Zalman Krauze Weksle powyższe unieważnia się i ostrzega przed nabyciem 1816-3
- P**racuję w prywatnym domu kragę zamienić posadę na ekspedjentki kasjerki lub gospodarstwa posiadam świadcstwa Oferty pod P P 1851-2
- M**łody człowiek poszukuje zajęcia biurowego lub jakiegokolwiek innej pracy Na żądanie złożyć zaświadczenie Oferty do adm Rozwoju dla M W 1847-2
- I**nteligentna osoba gospodyni znająca się na gospodarstwie poszukuje zajęcia na wsi lub miejsca do pojedynczej osoby Oferty w „Rozwoju“ sub „Wies“ 1809 3

- P**otrzebny zdolny stolarz na trumny Wiadomość w zakładzie pogrzebowym Przejazd 22 1852-3
- P**otrzebne zdolne panny do pracowni sukien I. Woznickiej ul. Piotrkowska 92 1814-2
- P**rzybliżał się pies rasy wilczej do odebrania za zwrotem kosztów Lipowa 71 Szulc 1789-3
- P**rzybliżał się pies rasy buldog można odebrać ze zwrotem kosztów Widna 9 Nowe Chojny u gospodarza. 1795-2
- BIELIŻNA** bardzo tanio z powodu strat w firmie „Progres“ jest do sprzedania byle zaraz Karola 26 sklep spożywczy. 1231-4
- P**lac duży do wydzierżawienia w dobrym punkcie handlowym. Oferty do Rozwoju pod „Dzierżawa“ 1790-3
- J**est ogród do wydzierżawienia ul. Gdańska 19 wiadomość u właściciela domu. 1807-2
- P**oszukuję spółczki z kapitałem 100,000 młk. do korzystnego interesu w centrum miasta oferty w „Rozwoju“ pod „wspólna praca“. 1808-3
- P**otrzebna zdolna prasowaczka na biliznę i na chemiczne Konstynowska 36 pralnia. 1804-5
- P**otrzebna zdolna praczką Konstynowska 36 pralnia. 1805-3
- P**otrzebni chłopcy do słusarni zgłaszać się Główna 36 1855-2
- STUDENT** adziela matematyki łaciny chemii fizyki języków Kilińskiego 86 m. 3 godzina 3-4
- W**ydaje za dom roboty pończosznicze na 18 wiadomość Przejazd 69 m 15. 1820-2
- P**otrzebna prasowaczka do garderoby Dzielna 24 1760-2
- Z**dembilizowany podoficer W. P. z wykształceniem 4-ro klasowym poszukuje jakiegokolwiek pracy biurowej. Na żądanie mogę złożyć referencje oraz zaświadczenia o pełnieniu funkcji pracownika biurowego podejmę się wszelkiej pracy oferty w Rozwoju dla „Zdembilizowanego“. 1745-2
- P**otrzebna ratynowana sprzedawczyni do magazynu konfekcji damskiej zgłaszać się na ul. Napiórkowskiego 49 A. Cabanek Tam też wydaje się zdolnym krawcowym szycie sukien do domów. 1732-2
- P**otrzebna zaraz zdolna staniczarka i przyjmuje panienki do nauki szycia i kroju oraz poszukuje służącej do wszystkiego Kilińskiego 128-5. 1731-2
- P**rzeznicze urządzenie do sprzedania Wólczajska 98 Sklep 1741-2
- P**iekarnia z mieszkaniem i sklepem do wynajęcia zaraz w Radogoszczu wiadomość ul. Piotrkowska 51 u Sapińskiego lub u dozorczy domu. 1738-2

- P**otrzebny zdolny pracownik umebłowanego pokojowi Oferty do Z Z Rozwoju 1585-2
- I**nteligentny kawaler poszukuje umebłowanego pokoju Oferty dla Z Z Rozwoju 1585-2
- P**rzyjmuje ażurki mierzki Łęcka ul. Piotrkowska 105 lewa oficyjna II wejście 1581-15
- Z**dolna modystka przyjmuje kapelusze do roboty po cenach przystępnych Nawrot 42 front II-gie piętro m. 6. 1401-6
- I** pokój parterowy przy ul. Senatorskiej zamienię również na I pokój w dzielnicy miasta od ul. Nawrot do Pomorskiej (Średniej) Wiadomość w piwni ul. Sienkiewicza 7 1700-10
- M**łoda inteligentna panienka poszukuje posady kasjerki ewentualnie ekspedjentki w sklepie galanteryjnych kolonialnych lub piekarni Oferty do Rozwoju pod Pracowita 1794-5
- I**nteligentna osoba samotna wlek średni pragnie przyjąć zarząd domu może wyjechać na gospodarstwo wiejskie Przejazd 51 m 9 1778-2
- P**oszukuję pokoja z meblami lub bez Oferty pod Cena obojętna Rozwoju 1875-4
- P**rzybliżał się saka rasy szczurnik biała na białe zółte i czarne łaty prawy właściciel może odebrać za zwrotem kosztów Przejazd 25 stróż wskaże 1767-5
- N**auczycielka gimnazjum udziela francuskiego (konwersacji) Do kompletu mogą się przyłączyć dwie osoby Kilińskiego 106 a m 16 lewa oficyjna 1771-3
- P**otrzebna panienka do dziecka Al. Kościuszki 32 m 9 1798-5
- P**otrzebna uczciwa młoda dziewczyna do dwójga państwa i dziecka Łąkowa 22 Zgłoszenia od 12 do 2 1787-3
- ZURNALI** wybór w księgarni Stanisława Olczaka, Wólczajska 139 1792-2
- R**atynowana maszynistka młoda zliwie ze znajomością steno grafii potrzebna do dużego biura Zgłoszenia pod Maszynistka 1784-2
- L**ekcje francuskiego, konwersacja. Zapisy codziennie od 10 do 12 i od 3-7 Kilińskiego 77 1801-2
- M**łoda, inteligentna osoba, z robczną praktyką, ekspedjentki obeznana z manipulacją biurową, poszukuje posady kasjerki lub ekspedjentki w dużej firmie Łaskawe zgłoszenia dla „Duża firma“ przyjmuje administracja „Rozwoju“ 1806-5
- S**łużąca potrzebna zaraz umięjąca gotować i sprzątać An drzeja 56 m 5 3-4 1797-2
- Z**aginiony paszport polski na imię Wiktora Błotnickiego wydany w Łodzi. 1838-3

CENA OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKŚCIE — 180 młk. ZWYCZAJNE — 40 młk. NEKROLOGI — 90 młk., KOMUNIKATY — 100 młk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 5 młk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 80 młk. DROŻEJ Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów.

ARTYKULY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój“ w Zgierz u p. Lacha, w Pałacu Janiech u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Każda nowa podwyzka obowiązuje już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.